

MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kazimierzowska 18/3
REG. 050274626 tel./fax 085 730 20 06

Informacja z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w 2021 roku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim utworzony został na podstawie zarządzenia Nr 2/90 Naczelnika Miasta Bielska Podlaskiego z dnia 5 maja 1990 roku. Działalność swoją rozpoczął z dniem 1 czerwca 1990 r. jako gminna jednostka budżetowa.

Uchwałą Nr XXXVII/307/94 Rady Miejskiej w Bielsku Podlaskim z dnia 25 lutego 1994 r. Ośrodek został przekształcony z jednostki budżetowej w zakład budżetowy, następnie Uchwałą Nr XLIV/231/97 Rady Miejskiej w Bielsku Podlaskim z dnia 10 grudnia 1997 roku ponownie przekształcony w jednostkę budżetową.

Ośrodek zasięgiem działania obejmuje miasto Bielsk Podlaski, które na dzień 31 czerwca 2021 r. wg danych Głównego Urzędu Statystycznego liczyło 24.883 mieszkańców.

Stopa bezrobocia w powiecie bielskim w grudniu 2021 roku wyniosła 3,60%, zaś w województwie podlaskim 7%. W skali całego kraju stopa bezrobocia wynosi 5,40% (wg danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku).

Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na dzień 31.12.2021 r. obejmuje następujące stanowiska pracy:

1. Dyrektor Ośrodka - 1 osoba.
2. Dział świadczeń i pomocy środowiskowej - 23 osoby, w tym:
 - kierownik działu - 1 osoba,
 - pracownicy socjalni - 13 osób,
 - asystent rodziny - 3 osoby (w tym, 1 osoba na długotrwałym zwolnieniu lekarskim),
 - stanowiska urzędnicze - 6 osób (3 etaty zadania własne z dotacji Wojewody i 3 etaty zadania zlecone).
3. Dział administracyjno – gospodarczy - 18 osób, w tym:
 - kierownik działu - 1 osoba,
 - stanowisko pomocnicze - 1 osoba,
 - pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze - 15 osób,
 - sprzątaczką - 1 osoba.

4. Dział finansowo – księgowy - 3 osoby, w tym:

- główna księgowa - 1 osoba,
- stanowisko urzędnicze - 1 osoba,
- - stanowisko pomocnicze – 1 osoba.

5. Poradnia Rodzinna (Konsultacyjna) konsultant prawnik (usługa zlecona) - 1 osoba.

Łącznie struktura organizacyjna obejmuje 47 etatów. Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2021 roku wynosi 45 etatów, pozostają 3 etaty bez zatrudnienia (dwa dotyczą pracowników wykonujących usługi opiekuńcze oraz jedno stanowisko urzędnicze do obsługi programu „Rodzina 500+”).

Ośrodek pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej realizuje zadania pomocy społecznej w gminie kierując się ustaleniami przekazanymi w tej sprawie przez wojewodę oraz realizuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami burmistrza.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

W roku 2022 prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza 600 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych niżej (wyłączając ubóstwo) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Gmina obowiązana do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie może odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub osób prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych.

Zadania pomocy społecznej realizowane przez ośrodek pomocy społecznej należy podzielić na:

- zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym;

- zadania własne gminy;
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę ww. zadań pochodzą z budżetu państwa.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Burmistrz Miasta – działając na mocy art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej – udziela kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Takim upoważnieniem Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski legitymują się Dyrektor Ośrodka oraz dwaj kierownicy działów.

Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się w celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin, w tym osób zobowiązanych do alimentacji, a więc z małżonkiem, zstępnymi lub wstępnymi. Wywiad przeprowadza wyłącznie pracownik socjalny. Nieodzownym załącznikiem do wywiadu jest złożone oświadczenie o dochodach i stanie majątkowym – odmowa złożenia oświadczenia jest podstawą wydania decyzji o odmowie przyznania świadczenia. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustala się w oparciu o szereg dokumentów wymienionych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej (m.in. są to: orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenie lub oświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło zawierające informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe, dowód otrzymania renty lub emerytury, zaświadczenie urzędu gminy lub oświadczenie o powierzchni gospodarstwa rolnego w ha przeliczeniowych, zaświadczenie lub oświadczenie o kontynuowaniu nauki szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej, itp.). W przypadku oświadczeń są one składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Sposób i terminy przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, wzór kwestionariusza wywiadu, wzór legitymacji pracownika socjalnego oraz wzór oświadczenia o stanie majątkowym i wzór oświadczenia przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego w postaci elektronicznej określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 893).

Pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;
- 2) ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna;
- 3) do dnia 31 grudnia 2013 roku ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków:
 - a) pedagogika,
 - b) pedagogika specjalna,
 - c) politologia.
 - d) polityka społeczna,
 - e) psychologia,
 - f) socjologia,
 - g) nauki o rodzinie.

Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

- 1) praca socjalna;
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;
- 4) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa;
- 8) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji takich osób i rodzin;
- 9) współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrożeniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia.

Przy wykonywaniu zadań pracownik socjalny jest obowiązany:

- 1) kierować się zasadami etyki zawodowej;
- 2) kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia;
- 3) przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę;
- 4) udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 5) zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny;
- 6) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Pracownik socjalny korzysta z prawa pierwszeństwa przy wykonywaniu swoich zadań w urzędach, instytucjach i innych placówkach. Organy są obowiązane do udzielania pracownikowi socjalnemu pomocy w zakresie wykonywania tych czynności. Pracownikowi socjalnemu przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych.

Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodku pomocy społecznej lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie, do którego obowiązków należy praca socjalna oraz przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, jeżeli przepracował nieprzerwanie i faktycznie co najmniej 5 lat, przysługuje raz na dwa lata dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych. Ponadto pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400,00 zł. W przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek przysługuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pracy. Dodatkowo pracownikowi socjalnemu przysługuje zwrot kosztów uczestnictwa w szkoleniach w zakresie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego, w kwocie nie mniejszej niż 50% kosztów szkolenia. Pracownikowi socjalnemu, do którego obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, przysługuje zwrot kosztów przejazdów z miejsca pracy do miejsc wykonywania przez niego czynności zawodowych, w przypadku braku możliwości zapewnienia dojazdu środkami pozostającymi w dyspozycji zatrudniającego go pracodawcy.

W postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej należy kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej i ochroną ich dóbr osobistych.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w okresie 01.01. – 31.12.2021 roku wyniosła 1.027 osób, którym decyzją przyznano świadczenia w 777 rodzinach.

Plan finansowy na rok 2021 wynosił 40.086.477,00 zł, w tym:

- rozdział 85195 – finansowanie kosztów wydania przez gminy decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni (zadania zlecone) – 1.855,00 zł
- rozdział 85202 – domy pomocy społecznej – 921.866,00 zł
- rozdział 85203 – ośrodki wsparcia – 4.134,00 zł
- rozdział 85205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – 1.000,00 zł
- rozdział 85213 – składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych (zadania dotowane) – 59.924,00 zł
- rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe – zadania dotowane) – 677.000,00 zł
- rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (zadania własne) – 640.000,00 zł
- rozdział 85216 – zasiłki stałe (zadania dotowane) – 646.000,00 zł
- rozdział 85219 – ośrodki pomocy społecznej (zadania dotowane) – 365.583,00 zł
- rozdział 85219 – ośrodki pomocy społecznej (zadania własne) – 2.200.627,00 zł
- rozdział 85228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 285.525,00 zł
- rozdział 85528 – usługi opiekuńcze program „Opieka 75+” – 205.696,00 zł, w tym środki z dotacji celowej – 102.848,00 zł
- rozdział 85230 – program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” – 500.000,00 zł, w tym środki z dotacji celowej – 400.000,00 zł
- rozdział 85295 – realizacja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych (zadania własne) – 8.000,00 zł
- rozdział 82595 – program „Wspieraj Seniora” (zadania dotowane) – 32.790,00 zł
- rozdział 85501 – świadczenia wychowawcze (zadania zlecone) – 24.706.111,00 zł
- rozdział 85502 – świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego (zadania zlecone) – 8.323.379,00 zł
- rozdział 85504 – asystent rodziny – 113.487,00 zł
- rozdział 85504 – Program asystent rodziny 2021 – 4.000,00 zł
- rozdział 85508 – rodziny zastępcze – 249.000,00 zł
- rozdział 85513 – składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych (zadania zlecone) – 140.500,00 zł

Realizacja powierzonych zadań przedstawia się następująco:

Rozdział 85195 – finansowanie kosztów wydania przez gminy decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni (zadania zlecone):

Obsługa wydania przez gminy decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, o których mowa w art. 54 ustawy z dnia 24 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest zadaniem zleconym gminie.

W roku 2021 miastu Bielsk Podlaski zostały przyznane środki w kwocie 1.855,00 zł na wydanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Koszt wydania jednej decyzji został ustalony przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku na 35,00 zł.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy jest dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Decyzję wydaje się po:

- 1) przedłożeniu przez świadczeniobiorcę dokumentów potwierdzających zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dokumentów potwierdzających:
 - a) posiadanie obywatelstwa polskiego lub
 - b) posiadanie statusu uchodźcy, lub
 - c) objęcie ochroną uzupełniającą, lub
 - d) posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 2) przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego;
- 3) stwierdzeniu spełniania kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 4) stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w wyniku przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- 1) dzień złożenia wniosku,
- 2) w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia – chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W roku 2021 wykonanie księgowe w rozdziale wyniosło 1.575,00 zł. Zostały wydane 30 decyzji, w tym 29 decyzji potwierdzające prawo do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego oraz 1 decyzja odmowna z powodu niespełnienia kryteriów.

Plan dotacji na rok 2022 wynosi 1.200,00 zł.

Rozdział 85202 – kierowanie do domów pomocy społecznej (zadania własne):

Mieszkańcy miasta Bielsk Podlaski, którzy z powodu wieku, niepełnosprawności lub choroby nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku mogą ubiegać się o skierowanie do domu pomocy społecznej (dalej jako dps).

W roku 2021 odpłatność była ponoszona za 38 osób przebywających w różnych dps, w tym:

- DPS w Brańsku: 12 osób
- DPS w Czerewkach: 2 osoby
- DPS w Garbarach: 6 osób
- DPS w Choroszczy: 8 osób
- DPS w Uhowie: 2 osoby
- DPS w Jałówce: 3 osoby
- PDPS w Siemiatyczach: 2 osoby
- DPS w Kozarzach: 1 osoba
- DPS w Białowieży: 1 osoba
- DPS w Grajewie: 1 osoba

Jedna osoba za pobyt w DPS w Brańsku ponosiła odpłatność we własnym zakresie.

Plan finansowy na rok 2021 wynosił 921.866,00 zł, zaś wykonane wydatki wyniosły 896.271,19 zł (§ 4330). Niewykorzystane środki wyniosły 25.594,81 zł.

Na rok 2022 zaplanowane środki wynoszą 1.100.000,00 zł. W chwili obecnej trudno oszacować czy środki te będą wystarczające na pokrycie opłat za wszystkich mieszkańców. W roku 2022 będą ponoszone opłaty za co najmniej 23 osoby. Jedna osoba oczekuje na przyjęcie do dps. W przypadku dwóch osób umieszczonych w dps dzieci zobowiązały się do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej. W informacji powyższej nie są uwzględnione osoby, które wymagać będą skierowania i umieszczenia w dps.

Wszystkie dps w okresie od lutego dokonały zmiany miesięcznego kosztu utrzymania, co skutkuje wzrostem kosztów dla miasta. Należy podkreślić, że w roku 2022 koszty utrzymania w domach pomocy społecznej wzrosły drastycznie:

- 1) Garbary: z 2020 r.: 3.558,11 zł, z 2021 r.: 3.725,69 zł, od lutego 2022 r.: 4.016,41 zł
- 2) Choroszcz: z 2020 r.: 4.032,00 zł, z 2021 r.: 4.364,00 zł, od lutego 2022 r.: 4.948,00 zł
- 3) Brańsk: z 2020 r.: 3.963,00 zł, z 2021 r.: 4.311,00 zł, od lutego 2022 r.: 4.865,00 zł
- 4) Siemiatycze: z 2020 r.: 3.685,00 zł, z 2021 r.: 3.779,00 zł, od lutego 2022 r.: 4.512,00 zł
- 5) Jałówka: z 2020 r.: 4.440,00 zł, z 2021 r.: 4.671,00 zł, od lutego 2022 r.: 5.350,00 zł
- 6) Kozarze: z 2020 r.: 3.895,26 zł, z 2021 r.: 4.244,89 zł, od lutego 2022 r.: 4.575,00 zł
- 7) Grajewo: z 2020 r.: 4.493,57 zł, z 2021 r.: 5.228,00 zł, od lutego 2022 r.: 5.832,27 zł

- 8) Białowieża: z 2020 r.: 3.738,00 zł, z 2021 r.: 4.147,00 zł, od lutego 2022 r.: 4.976,00 zł
9) Uhowo: z 2020 r.: 4.016,00 zł, z 2021 r.: 4.382,00 zł, od lutego 2022 r.: 4.859,00 zł
10) Czerewki: z 2020 r.: 4.177,00 zł, z 2021 r.: 4.426,00 zł, od lutego 2022 r.: 5.085,00 zł

Rozdział 85203 – ośrodki wsparcia (zadania własne):

W tym rozdziale sfinansowane zostały koszty pobytu jednej osoby bezdomnej pochodzącej z naszego miasta w Schronisku dla Bezdomnych w Radomiu. Koszt pobytu ustalony został na 40,52 zł za jeden dzień pobytu.

Plan finansowy na rok 2021 wynosił 4.134,00 zł, zaś wykonane wydatki wyniosły 1.661,32 zł (§ 4330). Niewykorzystane środki wyniosły 2.472,68 zł.

Na rok 2022 zaplanowane środki wynoszą 13.870,00 zł.

Rozdział 85205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (zadania własne):

W ramach tego rozdziału finansowane były zakupy dokonywane w związku z posiedzeniami Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół został powołany na mocy Zarządzenia Nr 496/22 Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski z dnia 10 stycznia 2022 r. Szczegółowe zasady funkcjonowania zespołu określa Uchwała Nr VII/29/11 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Obsługą techniczną Zespołu zajmuje się MOPS.

Realizację procedury „Niebieskie Karty” reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245). W wyniku realizowania powyższej procedury w okresie od 1.01. do 31.12.2021 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Bielsk Podlaski wpłynęły 194 formularze „Niebieska Karta – A” z następujących instytucji:

- 1) pomoc społeczna – 1 karta,
- 2) policja – 193 karty.

Wśród 194 formularzy „Niebieska Karta – A”:

- 139 dotyczyło procedur wszczętych w roku 2021,
- 55 dokumentowały ponowne zdarzenia w toku trwania tej samej procedury.

Ogólna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w 2021 roku na terenie miasta Bielsk Podlaski wynosiła 144. Liczba osób w rodzinie wyniosła 398.

W wyniku wpływu formularzy wszczynających procedurę w wyżej wymienionym okresie oraz w celu rozpoznania sytuacji panującej w rodzinach, Przewodniczący Zespołu

Interdyscyplinarnego powołał 138 grup roboczych, w skład których zgodnie z art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wchodził:

- 1) pracownik socjalny,
- 2) dzielnicowy,
- 3) przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (jeżeli z formularza zgłoszeniowego wynikało, że w rodzinie występuje problem z alkoholem),
- 4) pedagog szkolny (gdy dziecko z rodziny objętej procedurą „Niebieskiej Karty” uczęszczało do szkoły lub przedszkola)
- 5) kurator sądowy (jeżeli któryś z członków rodziny objętej procedurą „Niebieskiej Karty” był oddany pod dozór lub nadzór kuratora).

Skład grup roboczych nie był stały i zależał od problemu występującego w danej rodzinie. W roku 2021 odnotowano 399 spotkań grup roboczych (średnio 2 – 3 spotkania w jednej sprawie). Liczba osób powołanych do grup roboczych wynosiła 795 osób.

Realizując procedurę „Niebieskie Karty” z 114 osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie przeprowadzono rozmowy, dokonując analizy sytuacji rodziny i wypełniając formularz „Niebieska Karta – C”. Osoby te zostały poinformowane, że znęcanie fizyczne i psychiczne jest przestępstwem i przedstawiono aspekty odpowiedzialności karnej ciąży na sprawcach przemocy. Osobom tym przekazano również ulotkę informacyjną z danymi adresowymi instytucji udzielającymi pomocy działającymi na terenie miasta Bielsk Podlaski. 120 osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie zostało wezwanych na posiedzenie grupy roboczej. Na wezwanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego stawily się 62 osoby. Przeprowadzono z nimi rozmowy, pouczone o skutkach prawnych wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie i w ich obecności wypełniono formularz „Niebieska Karta – D”. Osoby te zostały również poinformowane o możliwości skorzystania z pomocy psychologa oraz dobrowolnego udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób przejawiających zachowania agresywne realizowanym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim.

W siedmiu przypadkach Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Bielsk Podlaski wystąpił do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny – w trzech przypadkach ograniczono władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora. W dwóch przypadkach zostało złożone zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania nad członkiem rodziny. W ośmiu przypadkach złożono wnioski o leczenie odwykowe osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku 2021 dokonano 123 zakończeń procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na:

- ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy w 63 przypadkach,
- rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań w 60 sprawach.

Plan wydatków na rok 2021 w tym rozdziale wynosił 1.000,00 zł, zaś wykonanie 997,85 zł. Środki zostały wykorzystane na zakup druków, materiałów i artykułów niezbędnych do organizacji Zespołu i grup roboczych. Środki zwrócone na konto Urzędu Miasta wyniosły 2,15 zł.

Na rok 2022 zaplanowane środki również wynoszą 1.000,00 zł.

Rozdział 85213 – składka na ubezpieczenie zdrowotne:

Składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% opłacana jest pod warunkiem braku innego tytułu ubezpieczenia za osoby otrzymujące zasiłek stały.

W przypadku zasiłku stałego podstawą wymiaru składki jest wysokość świadczenia.

Plan w tym rozdziale wyniósł 59.924,00 zł. W roku 2021 opłacono składkę za 109 osób otrzymujących zasiłek stały (1.089 świadczeń) oraz jedną osobę z tytułu realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Boćkach (8 świadczeń) na łączną kwotę 53.350,42 zł. Zwrot na konto Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego wyniósł 6.573,58 zł.

Dotacja nie może być przeznaczana na inny cel niż na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne. Niewykorzystana dotacja podlega zwrotowi.

Budżet na rok 2022 na realizację tego zadania wynosi 53.000,00 zł. Sukcesywnie, w terminach określonych przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku, będą składane wnioski ze stwierdzonymi brakami lub nadwyżkami na realizację zadania.

Rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (zadania własne dotowane z budżetu państwa – zasiłki okresowe):

Zasiłek okresowy (przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego)

ogółem: 252 osoby, którym przyznano decyzją świadczenie – 252 rodzin – 1.827 świadczeń – 672.619,36 zł

Szczególne powody udzielenia pomocy:

- bezrobocie: 219 osób – 219 rodzin – 1.623 świadczenia – 603.782,52 zł

- długotrwała choroba: 10 osób – 10 rodzin – 46 świadczenia – 19.713,89 zł
- niepełnosprawność: 9 osób – 8 rodzin – 44 świadczenia – 12.151,83 zł
- inne powody (niewymienionych wyżej): 28 osób – 28 rodziny – 114 świadczeń – 36.971,12 zł

Ustawa stanowi, iż zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej i dla rodziny do wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem tej osoby lub dochodem na osobę w rodzinie. Minimalna wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej i dla rodziny wynosiła 50% tej różnicy. W obu przypadkach zasiłek okresowy nie może być niższy niż 20,00 zł. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Budżet na rok 2022 na zadanie wynosił 677.000,00 zł. Wykonanie księgowo wyniosło 669.728,95 zł. Zwrot na konto Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 7.271,05 zł.

W budżecie na rok 2022 dotacja została ustalona na poziomie 753.000,00 zł. Sukcesywnie, w terminach określonych przez Podlaski Urząd Wojewódzki, będą składane wnioski ze stwierdzonymi brakami lub nadwyżkami na realizację zadania.

Rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (zadania własne):

Na dzień 31 grudnia 2021 roku zadania te realizowane były w postaci: zasiłków celowych, posiłków dla osób przebywających w kwarantannie i izolacji domowej, sprawienia pogrzebu oraz usług opiekuńczych.

Realizacja przedstawia się następująco:

1) zasiłki celowe i w naturze – w ramach tych zadań realizowane były:

- zasiłki celowe: 424 osoby – 1.278 świadczeń – 192.756,72 zł, w tym pomoc opałow: 77 osób – 77 rodzin – 95 świadczenia – 49.621,30 zł
- zasiłki celowe specjalne: 88 osób – 86 rodzin – 313 świadczeń – 70.274,37 zł
- zasiłki celowe zwrotne (wydatki na świadczenia podlegają zwrotowi - w części lub w całości - w oparciu o Uchwałę Nr IX/76/15 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 30 czerwca 2015 roku) 170 osób – 499 świadczeń – 148.358,66 zł, w tym pomoc opałow: 64 osób – 78 świadczeń – 43.532,79 zł
- sprawienie pogrzebu: 5 świadczeń – 18.276,90 zł
- posiłek z dowozem dla osób w kwarantannie domowej i izolacji domowej (w trybie art. 48b ustawy o pomocy społecznej – bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego i bez decyzji): 168 osób – 70 rodzin – 938 świadczeń – 14.696,70 zł

- posiłki dla osób dorosłych za odpłatnością: 86 osób – 84 rodziny – 12.795 świadczeń – 152.437,20 zł.

W roku 2021 wykonanie księgowo w rozdziale 85214 wyniosło 596.800,55 zł.

W budżecie na 2022 rok na realizację zadań własnych w rozdziale 85214 zaplanowana kwota 650.000,00 zł powinna zabezpieczyć zgłaszane przez mieszkańców miasta potrzeby.

2) usługi opiekuńcze – są świadczone osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi zapewniało 15 opiekunek 107 osobom. W roku 2021 roku wypracowanych zostało 23.626 godzin. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Oznacza to, że w przypadku stwierdzenia potrzeby zapewnienia tej formy pomocy gmina ma obowiązek jej realizacji.

Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności

- pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych;
- opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację;
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze są świadczone przez 5 dni w tygodniu. Koszt jednej godziny przy 100% odpłatności na koniec roku wynosił 25,00 zł, tj. 2% najniższej emerytury. Odpłatność ustalana jest na podstawie Uchwały Nr XXXI/203/13 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, do której istnieje uchwała zmieniająca.

Uzyskana odpłatność za usługi stanowi dochód, który jest odprowadzany na rachunek dochodów budżetu miasta. Plan dochodów w 2021 roku ustalony był na kwotę 100.000,00 zł, wykonany został na kwotę 117.203,44 zł (rozdział 85228).

Podkreślamy po raz kolejny, iż zauważalny jest wzrost zainteresowania tą formą pomocy. Rok 2021 związany z trwającym stanem epidemii był trudny. Wiele osób zmarło. W strukturze organizacyjnej MOPS wydzielonych jest 18 etatów na usługi opiekuńcze, stan zatrudnienia jest wynosi 15 etatów. Osoby zatrudnione na tych stanowiskach swoją pracę wykonują 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w szczególnych przypadkach usługi opiekuńcze są świadczone w soboty i niedziele.

Plan dochodów na rok 2022 wynosi 120.000,00 zł, z czego 110.000,00 zł stanowią będą dochody z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze i 10.000,00 zł zaległe odpłatności.

Rozdział 85216 – zasiłki stałe (zadania własne z dotacji Wojewody):

Zasiłek stały (przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego)

Wyplacone zasiłki stałe w roku 2021:

- dla osoby samotnie gospodarującej: 114 osób – 1.134 świadczenia – 637.402,34 zł,
- dla osoby pozostającej w rodzinie: 2 osoby – 14 świadczeń – 6.587,58 zł.

Wykonanie księgowo w tym rozdziale wyniosło łącznie 633.652,73 zł. Budżet na rok 2021 wynosił 646.000,00 zł. Zwrot na konto Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego wyniósł 12.347,27 zł.

Rok 2022 rozpoczynamy budżetem w kwocie 616.000,00 zł. Mogą to być środki niewystarczające na wypłaty wszystkich świadczeń wynikających z wydanych decyzji. Sukcesywnie, w terminach określonych przez Podlaski Urząd Wojewódzki, będą składane wnioski ze stwierdzonymi brakami na realizację zadania.

Rozdział 85219 – ośrodki pomocy społecznej:

Plan w tym rozdziale wynosił 2.566.212,00 zł, w tym:

1. dotacja z budżetu państwa – 365.583,00 zł,
2. zadania własne – 2.200.627,00 zł.

Wykorzystano ogółem 2.529.562,57 zł, tj.:

1. dotacja z budżetu państwa – 365.583,00 zł,
2. zadania własne – 2.163.979,57 zł.

Dokonano zatem zwrotu w kwocie 36.647,43 zł w ramach zadań własnych.

Środki zostały wykorzystane na wypłatę wynagrodzeń osobowych, wydatków osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń, dodatkowych wynagrodzeń rocznych, odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych, składek na ubezpieczenie społeczne, składek na Fundusz Pracy, składek na PFRON, na opłacanie podatku od nieruchomości oraz na zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii elektrycznej i ciepłej, opłacenie porto, wysyłkę korespondencji służbowej oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

Na realizację zadań dotowanych mamy 13 etatów, w tym 6 pracowników socjalnych w rejonach, zaś na realizację zadań własnych mamy 27 etatów, w tym 7 pracowników socjalnych zatrudnionych w rejonach i 18 opiekunek. Na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych mamy 4 etaty, zaś na wspieranie rodziny (asystent rodziny) – 2 etaty.

Kwalifikacje pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim:

- 21 pracowników z wykształceniem wyższym, w tym 4 osoby posiadają specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej,
- 5 pracowników ma ukończone Studium Pracowników Socjalnych,
- 1 pracownik posiada specjalizację w zakresie rachunkowości

Od 1997 roku funkcjonuje przy Ośrodku Poradnia Konsultacyjna. Od 01.11.2018 r. zatrudniony został radca prawny w ramach umowy zlecenia. W Poradni udzielane są nieodpłatnie porady specjalistyczne przede wszystkim mieszkańcom Bielska Podlaskiego. W roku 2021 udzielono porad prawnych 109 osobom i rodzinom.

Wydatki rzeczowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej są wysokie, gdyż wiążą się z utrzymaniem i zabezpieczeniem budynku. Ośrodek jest skomputeryzowany, z dostępem do Internetu (dostęp bezprzewodowy), zamontowany jest system alarmowy oraz dźwig osobowy, z którego korzystają podopieczni Ośrodka, przede wszystkim osoby niepełnosprawne. Wydatki rzeczowe także przeznaczone były na bieżące potrzeby, w szczególności na porto, opłaty pocztowe, usługi telekomunikacyjne, zakup materiałów biurowych. Do niezbędnych wydatków należało zaliczyć również środki ochrony osobistej i zbiorowej związanej z zapobieganiem zakażeniu SARS-CoV2 (m.in. środki antywirusowe, maseczki ochronne, rękawice ochronne).

Budżet na 2022 rok w rozdziale 85219 wynosi łącznie 2.739.199,00 zł, tj.:

1. dotacja z budżetu państwa – 319.000,00 zł,
2. zadania własne – 2.420.199,00 zł.

Rozdział 85228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadania zlecone):

Jest to zadanie zlecone gminie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od kwietnia 2011 roku. Zakres usług i wymogi kwalifikacyjne w stosunku do osób świadczących usługi jest określony w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W roku 2021 usługami objętych było 15 dzieci. Pracowało z nimi 10 specjalistów na umowę zlecenia.

W roku 2021 wypracowanych zostało 6.134 godziny na łączną kwotę 276.030,00 zł. W przypadku 13 rodzin usługi były częściowo odpłatne. W roku 2021 z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi została naliczona odpłatność na kwotę 23.347,40 zł, z czego do budżetu miasta odprowadzono kwotę 1.139,24 zł.

Plan wydatków wynosił 285.525,00 zł, wykonanie księgowo – 276.030,00 zł. Zwrot na konto Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego to 9.495,00 zł.

W roku 2022 usługi nadal będą świadczone na rzecz 14 dzieci. Koszt jednej godziny usług wynosi w bieżącym roku został ustalony na 55,00 zł. Plan wydatków na rok 2022 wynosi 177.155.000,00 zł. Już wiadomo, że potrzeby w tym zakresie są większe, do 15 kwietnia br. do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego zostanie złożony wniosek ze stwierdzonymi brakami na realizację zadania

Rozdział 85228 – Program „Opieka 75+”:

W 2021 roku miasto Bielsk Podlaski po raz kolejny przystąpiło do realizacji programu „Opieka 75+”.

Program „Opieka 75+” realizowany jest od stycznia 2018 roku i jest adresowany do gmin: miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców, które realizują usługi opiekuńcze m.in. samodzielnie.

Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Gminy, które przystępują do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, do 50% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

W 2021 roku miasto Bielsk Podlaski otrzymało dotację na realizację programu „Opieka 75+” w kwocie 102.848.00 zł. Usługi opiekuńcze w mieście Bielsk Podlaski są świadczone wyłącznie przez pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

W roku 2021 z usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka 75+” korzystało łącznie 40 osób. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. usługi opiekuńcze w ramach programu „Opieka 75+” zostały przyznane 18 osobom, które w poprzedniej edycji programu nie korzystały z usług. Wypracowanych zostało łącznie w ramach programu 8.054 godzin przez 15 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze (15 pracowników wg stanu na 31.12.2021 r., w trakcie roku 2 osoby odeszły na emeryturę). Środki finansowe pochodzące z dotacji celowej wykorzystane na realizację programu „Opieka 75+” wg stanu na 31.12.2021 r. wyniosły 100.165,00 zł.

Przystąpienie do realizacji programu „Opieka 75+” w roku 2021 stanowiło po raz kolejny realne wsparcie dla gminy w sfinansowaniu świadczenia usług opiekuńczych. Finansowanie działań w proporcji 50/50 stanowi zawsze korzyść w wymiarze ekonomicznym, pozwala na sfinansowanie zadań, które gmina realizuje przy wkładzie finansowym innym niż wyłącznie własne środki. Mimo trudnej sytuacji epidemicznej nadal widoczne jest zainteresowanie usługami opiekuńczymi, w tym również w ramach programu (2018 rok – 17 osób, rok 2019 – 33 osoby, rok 2020 – 44 osoby, rok 2021 – 40 osób).

Gminy, które w roku 2022 przystąpią do realizacji programu uzyskają finansowe wsparcie do 60% przewidywanych kosztów realizacji ich zadania własnego o charakterze obowiązkowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, w zakresie realizacji usług opiekuńczych. Na rok 2022 na realizację programu został złożony wniosek na kwotę 154.272,00 zł, wkład własny na kwotę 102.848,00 zł.

Rozdział 85230 – Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”:

Program „Posiłek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Ze środków przekazywanych gminom w ramach Programu dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku. W Programie przeznaczają się środki na dowóz posiłków.

Program jest programem wieloletnim w rozumieniu art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek;
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

W roku 2021 wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” zostało objętych łącznie 607 osób (jest to rzeczywista liczba osób objętych Programem) wg poniższego rozbitcia:

- 88 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole,
- 145 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- 387 osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Ogólny koszt programu w roku 2021 wyniósł 500.000,00 zł, tj.:

- środki własne 100.000,00 zł,
- dotacja celowa 400.000,00 zł.

W ramach tych środków zapewniono posiłek, przyznawano zasiłki celowe na zakup żywności oraz dowieziono posiłki dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim. Posiłek zapewniono 219 osobom na łączną kwotę 218.902,00 zł przy liczbie zakupionych posiłków 26.668, w tym:

- dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole: 63 osób – 6.659 posiłków – 24.678,00 zł
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej: 100 osób – 8.677 posiłków – 35.701,00 zł
- pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej: 65 osób – 11.332 posiłki – 158.523,00 zł.

Zasiłki celowe zostały przyznane i wypłacone 286 osobom w 284 rodzinach przy 1.044 świadczeniach na łączną kwotę 277.498,00 zł.

Pozostałe koszty Programu to koszty dowozu posiłków dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy. Posiłki były zakupywane i zamawiane w firmie Catering Janusz Kuptel. Koszty dowozu posiłków w roku 2021 wyniosły łącznie 3.600,00 zł.

Zgodnie ze złożonym wnioskiem na realizację programu w roku 2022 jego koszt wyniesie 700.000,00 zł. W ramach programu planuje się zakupić posiłki na kwotę 340.000,00 zł i wypłacić zasiłki celowe na zakup żywności w kwocie 360.000,00 zł. Przewidywana liczba osób, które zostaną objęte programem to 650.

Rozdział 85295 – pozostała działalność (zadania własne) – realizacja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych:

Obowiązek posiadania takiego dokumentu spoczywa na każdej gminie. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu władz miasta, instytucji działających na terenie miasta i organizacji pozarządowych – Rada Miasta Bielsk Podlaski w dniu 24 czerwca 2014 roku w drodze uchwały przyjęła Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski na lata 2014 – 2022 (Uchwała Nr XLVI/304/14).

W roku 2021 podjęliśmy się realizacji zadań wynikających ze Strategii w dwojaki sposób:

- 1) Objęliśmy rodziny najuboższe wsparciem skierowanym głównie do dzieci – zakupiliśmy paczki świąteczne o wartości ok. 50,00 zł każda. Takie paczki otrzymało 50 dzieci. Ogólna wartość zakupionych artykułów wyniosła 2.500,00 zł.
- 2) Zorganizowanie Wigilii dla Samotnych: w mieście Wigilia Ekumeniczna stanowi już pewną tradycję. Od wielu lat miejscem realizacji tego wydarzenia była Restauracja „Podlasianka”. W związku z sytuacją epidemiczną i obowiązującymi ograniczeniami formuła spotkania wigilijnego została dostosowana do okoliczności. Restauracja „Podlasianka” przygotowała paczki świąteczne składające się z potraw wigilijno – świątecznych dla 125 osób. Takie pakiety zostały przekazane wszystkim osobom, które korzystały z posiłków oraz część trafiła do najbardziej potrzebujących osób korzystających z pomocy społecznej. W roku 2021 koszt tego przedsięwzięcia wyniósł 5.500,00 zł.

W roku 2022, podobnie jak w latach ubiegłych planujemy kontynuować oba przedsięwzięcia. Plan wydatków wynosi 8.000,00 zł.

Rozdział 85295 – realizacja programu „Wspieraj Seniora”:

Program „Wspieraj Seniora”, ma na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia ma polegać w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej. Program adresowany jest do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem Covid-19, w szczególnych przypadkach również do osób poniżej 70 roku życia. Szczególne sytuacje oznaczają brak możliwości zapewnienia niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i społecznej osoby. Ocena stanu sytuacji i udzielenia wsparcia osobie potrzebującej należy do decyzji ośrodka pomocy społecznej. Realizacja usługi wsparcia w postaci dostarczenia zakupów nie przysługuje osobie, która korzysta z usług opiekuńczych, bądź specjalistycznych usług opiekuńczych.

Gminy mogły skorzystać z dofinansowania ze środków budżetu państwa na zorganizowanie i realizację usługi wsparcia. Środki gminy mogły przeznaczyć m.in. na zatrudnienie nowych pracowników do realizacji zadania, przyznanie dodatków zadaniowych, zlecenie usługi organizacjom pozarządowym czy jej zakup od prywatnych podmiotów.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach programu:

1. Osoba starsza w wieku 70 lat i więcej, która zdecyduje się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii dzwoni na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów tel. 22 505 11 11.

2. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do ośrodka pomocy społecznej w danej gminie przez system Centralnej Aplikacji Statystycznej.
3. Pracownik ośrodka pomocy społecznej kontaktuje się telefonicznie z seniorem, weryfikuje zgłoszenie i ustala usługę wsparcia, która ma polegać w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej.
4. Koszty zakupów pokrywa Senior.

Udzielenie pomocy w ramach programu nie zależy od kryterium dochodowego ani nie jest przyznawana na drodze administracyjnej.

Miasto Bielsk Podlaski przystąpiło do realizacji tego programu. W roku 2021 miasto Bielsk Podlaski otrzymało dotację na realizację programu „Wspieraj Seniora” w kwocie 32.790.00 zł. Środki nie zostały wykorzystane i w całości zostały zwrócone.

W roku 2021 nie było żadnych zgłoszeń oraz nie zgłosili się wolontariusze do realizacji programu.

Rozdział 85501 – świadczenia wychowawcze (zadania zlecone):

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na każde uprawnione dziecko w rodzinie.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze. W przypadku miasta Bielsk Podlaski realizatorem zadań wynikających z ustawy jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim.

Świadczenia wychowawcze są udzielane na okresy świadczeniowe. Obecnie trwający okres rozpoczął się 1 czerwca 2021 roku i zakończy się 31 maja 2022 roku. Ten rok jest ostatnim realizacją świadczenia w gminach. Od początku roku 2022 obsługą świadczenia wychowawczego zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W roku 2021 złożone zostały 3.002 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku wypłaconych zostało łącznie 49.246 świadczeń na kwotę 24.497.605,33 zł. Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego w całym 2021 roku wyniosła 3.405. Liczba dzieci, którym wypłacono świadczenie 500+ wyniosła 4.429.

W roku 2021 plan dotacji po zmianach na świadczenia wychowawcze wyniósł 24.706.111,00 zł. Wykonanie wyniosło 24.706.106,31 zł, co oznacza, iż został dokonany zwrot do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 4,69 zł.

Koszty obsługi zadania (w wysokości 0,85% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze) wyniosły 210.000,98 zł. Przeznaczone były m.in. na roznoszenie korespondencji (umowa zlecenie), zakup niezbędnych materiałów biurowych oraz sfinansowanie wynagrodzenia jednego pracownika (w całości) i dodatków dla osób bezpośrednio zaangażowanych przy wykonywaniu zadania.

Plan dotacji na rok 2022 wynosi 10.214.000,00 zł. Koszty obsługi w roku 2022 zostały zmniejszone do 0,33% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego (zadania zlecone):

Świadczenia rodzinne:

Świadczenia rodzinne są udzielane na okresy zasiłkowe. Obecny okres zasiłkowy rozpoczął się 1 listopada 2021 r. i potrwa do 31 października 2022 r. Świadczenia są udzielane począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek z wymaganymi dokumentami.

Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie jest głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych (obok posiadania dziecka na utrzymaniu). Kryterium dochodowe wynosi 674,00 zł na osobę lub 764,00 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Jest to dochód netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Wyodrębnić należy następujące rodzaje świadczeń:

- zasiłek rodzinny (95,00 zł na dziecko do 5 roku życia, 124,00 zł na dziecko między 5 a 18 rokiem życia, 135,00 zł na dziecko między 18 a 24 rokiem życia)
- dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka (1.000,00 zł – jednorazowo),
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie),
 - c) samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie na dziecko nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci),
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95,00 zł na trzecie i kolejne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego),
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat, 110,00 zł – na dziecko w wieku 6 - 24 lata),

- f) rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego – każda klasa szkoły podstawowej do ponadgimnazjalnej włącznie oraz dzieci odbywające roczne przygotowanie przedszkolne),
- g) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły – wypłacane przez 10 miesięcy w roku),
- zasiłek pielęgnacyjny (dla osoby niepełnosprawnej – świadczenie nieuzależnione od kryterium dochodowego; 215,84 zł miesięcznie);
- świadczenie pielęgnacyjne (przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Kwota świadczenia w roku 2021 wynosiła 1.971,00 zł miesięcznie. Przy ustalaniu prawa do tego świadczenia nie obowiązuje kryterium dochodowe;
- specjalny zasiłek opiekuńczy (przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Kwota zasiłku wynosi 620,00 zł. Dodatkowym warunkiem przyznania jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi 764,00 zł netto na osobę.
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, przyznawana jest z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1.000,00 zł.

Całość wydatków związanych z systemem świadczeń rodzinnych finansowana jest ze środków budżetu państwa. Finansowanie dotyczy zarówno przekazywania środków na bieżące wypłaty świadczeń rodzinnych i opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, jak również zabezpieczanie pozostałych wydatków (środki na wynagrodzenia i pochodne, środki na wydatki rzeczowe). Koszty obsługi świadczeń rodzinnych wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, nie mniej jednak niż 6.000,00 zł rocznie. Nie dotyczy to świadczenia rodzicielskiego – w tym przypadku koszty obsługi wynoszą 10,00 zł od wydanej decyzji w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

Realizacja świadczeń rodzinnych przedstawia się następująco:

- zasiłki rodzinne z dodatkami: 10.074 świadczenia – 1.191.659,00 zł
- świadczenia opiekuńcze: 8.284 świadczenia – 4.869.971,00 zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka: 132 świadczenia – 132.000,00 zł
- świadczenie rodzicielskie: 507 świadczeń – 466.583,00 zł
- świadczenie „Za życiem”: 1 świadczenie – 4.000,00 zł

I tak:

- 1) zasiłek rodzinny: 7.412 świadczeń – 863.969,00 zł
- 2) dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka: 30 świadczeń – 30.000,00 zł
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego: 87 świadczeń – 33.258,00 zł
 - c) samotnego wychowywania dziecka: 132 świadczenia – 27.396,00 zł
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej: 1.278 świadczeń – 121.325,00 zł
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: 597 świadczeń – 63.730,00 zł
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego: 433 świadczenia – 43.300,00 zł
 - g) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania: 105 świadczeń – 8.829,00 zł
- 3) zasiłek pielęgnacyjny: 6.482 świadczenia – 1.398.823,00 zł
- 4) świadczenie pielęgnacyjne: 1.746 świadczeń – 3.437.008,00 zł
- 5) specjalny zasiłek opiekuńczy: 56 świadczeń – 34.140,00 zł
- 6) świadczenie rodzicielskie: 507 świadczeń – 466.583,00 zł
- 7) świadczenie „Za życiem”:

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do:

- 1) świadczeń opieki zdrowotnej;

2) instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Wsparcie to jest realizowane przez:

- 1) zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży,
 - 2) zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
 - 3) zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych
- na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Wsparcie obejmuje także zapewnienie:

- 1) dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę;
- 2) jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- 3) odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- 4) dostępu do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- 5) możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego;
- 6) innych świadczeń, w tym w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Rodzina jest uprawniona do poradnictwa w zakresie:

- 1) przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- 2) wsparcia psychologicznego;
- 3) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Poradnictwo w zakresie, o którym mowa wyżej, dla kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie stwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu koordynowane jest przez asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koordinacja polega na:

1. opracowywaniu wspólnie z ww. osobami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
2. występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu ww. osób na ich żądanie do świadczeniodawców, o których mowa w art. 5 pkt 41 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych realizujących wspieranie rodziny, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub innych jednostek sektora finansów publicznych lub wykonujących zadania zlecone im przez jednostki sektora finansów publicznych w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

Koordinacja wsparcia podejmowana jest przez asystenta rodziny na wniosek osób uprawnionych, złożony do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy kierownika ośrodka pomocy społecznej

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, w którym stwierdza się ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowe świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Kwoty jednorazowego świadczenia nie wlicza się do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej.

W roku 2021 w ramach rozdziału 85502 zostały wypłacone jedno świadczenie na jedno dziecko w łącznej kwocie 4.000,00 zł. Koszty obsługi wyniosły 123,71 zł.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”.

Ponadto za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy opłacana jest składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. W 2021 roku poniesiono wydatki w kwocie łącznej 537.283,49 zł przy 1.144 świadczeniach. Liczba osób pobierających świadczenia rodzinne w grudniu 2021 r. wyniosła 815.

W roku 2021 wypłacono również zasiłki rodzinne i dodatki w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z powyższymi regułami, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują.

Realizacja świadczeń rodzinnych w mechanizmie „złotówka za złotówkę” przedstawia się następująco:

Zasiłki rodzinne z dodatkami: 1.517 świadczeń – 78.858,67 zł

I tak:

1) zasiłek rodzinny: 708 świadczeń – 49.143,11 zł

2) dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- a) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego: 22 świadczenia – 5.566,83 zł
- b) samotnego wychowywania dziecka: 91 świadczeń – 10.357,11 zł
- c) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej: 143 świadczenia – 8.933,17 zł
- d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: 21 świadczeń – 982,86 zł
- e) rozpoczęcia roku szkolnego: 516 świadczeń – 3.234,75 zł
- f) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania: 16 świadczeń – 640,84 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Ustawa określa, iż świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w

rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł.

Postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela (rozumiany jako wójt, burmistrz lub prezydent miasta). Organ właściwy wierzyciela może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wniosek składa się w urzędzie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłaca się w okresach miesięcznych. Decyzje w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego są natychmiast wykonalne.

Realizacja tego zadania w roku 2021 przedstawia się następująco:

- wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 1.704 świadczenia – 742.325,00 zł
- kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: 459.916,88 zł.

Są to wpłaty od 117 dłużników alimentacyjnych, dla których Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest organem właściwym wierzyciela i organem właściwym dłużnika. W sumie zaewidencjonowanych jest 164 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących w mieście Bielsk Podlaski.

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w grudniu wyniosła 95. Liczba osób uprawnionych otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w grudniu wyniosła 148.

W roku 2021 wypłacono również świadczenia z funduszu alimentacyjnego w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do świadczenia z funduszu, świadczenie to przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. W przypadku gdy wysokość świadczenia przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z powyższymi regułami, jest niższa niż 100,00 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w mechanizmie „złotówka za złotówkę”: 108 świadczeń – 37.063,42 zł.

Zasiłek dla opiekuna:

Z dniem 15.05.2014 r. weszła w życie ustawa, która określiła warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw. Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku 2021 zasiłek dla opiekuna wypłacony został na łączną kwotę 52.700,00 zł przy 85 świadczeniach. Za niektóre osoby uprawnione do zasiłku dla opiekuna opłacona została również składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe: wydatkowano kwotę 7.678,00 zł przy 45 świadczeniach.

W roku 2021 budżet na realizację wszystkich zadań, tj. świadczeń rodzinnych, w tym świadczenia „Za życiem”, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekuna ustalony został na kwotę 8.323.379,00 zł. Wykonanie księgowo wyniosło 8.321.428,76 zł. Niewykorzystane środki w kwocie 1.950,24 zł zostały zwrócone na konto Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego Białymstoku.

Plan wydatków na rok 2022 na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekuna wynosi 8.146.000,00 zł. W przypadku świadczenia „Za życiem” każdorazowo w przypadku wydania decyzji należy złożyć do Wojewody Podlaskiego wnioski o udzielenie dotacji na ten cel wraz z kosztami obsługi.

Rozdział 85504 – asystent rodziny (zadania własne):

W strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na asystenta rodziny przypadają dwa etaty. Oba są wykorzystane.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej precyzuje w sposób jednoznaczny, kiedy rodzinie może być przyznany asystent rodziny. Dzieje się tak w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy

sytuacji rodziny. Jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

W roku 2021 asystenturą rodzinną przez dwóch asystentów rodziny objęte były łącznie 24 rodziny, w tym 56 dzieci. 5 rodzin jest zobowiązanych przez sąd rodzinny do współpracy z asystentem rodziny.

Asystenci pracowali z rodzinami w ich miejscu zamieszkania. Zadania asystenta rodziny to m.in.:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
3. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
6. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
7. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
8. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
9. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
10. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
11. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
12. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
13. realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
14. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystenci rodziny prowadzą dokumentację dotyczącą pracy z rodziną, w tym również dokonują okresowej oceny sytuacji rodziny i przekazują tę ocenę Dyrektorowi MOPS.

Asystent rodziny jest zobowiązany do podnoszenia swoich kwalifikacji. Zadaniem gminy jest natomiast tworzenie asystentom rodziny możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Asystenci rodziny w MOPS mają tego świadomość i z tego prawa i obowiązku korzystają.

Wszyscy asystenci rodziny systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną. Są to zarówno szkolenia (w tym płatne i bezpłatne), warsztaty oraz różne formy samokształcenia. Ponadto sami asystenci rodziny wyszukują informacji, wskazówek, rekomendacji dotyczących pracy z rodziną i dzieckiem w Internecie. W związku z sytuacją epidemiczną na terenie Polski w roku 2021 komercyjna oferta szkoleniowa w głównej mierze obejmowała szkolenia on-line. Dzięki staraniom Urzędu Miasta asystenci rodziny i pracownicy socjalni wzięli udział w szkoleniu pn.: „Praktyczne aspekty funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i grup roboczych: zasady kontaktu z osobą pokrzywdzoną, dzieckiem i sprawcą”. Organizatorem i płatnikiem był Urząd Miasta Bielsk Podlaski. Koszt szkolenia wyniósł 1.900,00 zł. Ponadto wspólnie z innymi ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu bielskiego zorganizowaliśmy warsztaty z zakresu samoobrony i bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych. Koszt tego szkolenia wyniósł 874,14 zł, dodatkowo został poniesiony koszt wynajmu sali w kwocie 307,50 zł.

W roku 2021 środki wydatkowane na wynagrodzenia asystentów rodziny wyniosły łącznie 116.762,30 zł, z tego:

- płace i pochodne: 113.661,78 zł (w tym 4.000,00 zł w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2021)
- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych: 3.100,52 zł.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej w roku 2021 ogłosił „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2021”. Program przewidywał dofinansowanie w formie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny w wysokości 2.000,00 zł na każdego zatrudnionego asystenta rodziny w gminie, proporcjonalnie do wymiaru etatu. Miasto przystąpiło do realizacji programu. W jego ramach zostały przyznane środki w kwocie 4.000,00 zł na wypłatę jednorazowego dodatku do wynagrodzeń dla 2 asystentów rodziny. Środki zostały wykorzystane w całości.

W roku 2022 plan wydatków wynosi 118.730,00 zł. Są to środki na dwa etaty asystenta rodziny. W przypadku ogłoszenia kolejnej edycji programu na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny zostanie złożony wniosek na pozyskanie dodatkowych środków.

Rozdział 85508 – rodziny zastępcze (zadania własne):

Rok 2021 to kolejny rok obowiązywania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta nakłada na gminy szereg obowiązków m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2021 – 2023 ma na celu zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie miasta Bielsk Podlaski wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, w szczególności w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych. Służy realizacji gminnej polityki rodzinnej.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2021 – 2023 opracowany został w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przyjęty został Uchwałą Nr XXXII/251/21 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2021 – 2023. Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, który w tym zakresie podejmuje współpracę z wieloma instytucjami ukierunkowanymi na rodzinę i dziecko.

Misją Programu jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie Bielska Podlaskiego wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych. Program jest również adresowany do kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej. Zgodnie z zapisami Programu w takich sytuacjach, w razie potrzeby, asystent rodziny będzie

koordynował poradnictwo, o którym mowa w ustawie „Za życiem” i na zasadach określonych w tej ustawie.

Działania podejmowane w roku 2021 w ramach zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym w ramach Programu, miały na celu tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny, wspomaganie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny i przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji w roku 2021 Programu zostało przedłożone Burmistrzowi Miasta i Radzie Miasta w marcu br.

W tym miejscu należy wspomnieć o nakładach poniesionych przez miasto na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał pobyt 28 dzieci w pieczy zastępczej, w tym za:

- 18 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz 2 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej (po rozwiązaniu przez powiat rodziny 1 dziecko trafiło do rodziny zastępczej spokrewnionej, 2 dziecko przebywało przez 2 tygodnie w tej rodzinie, ostatecznie trafiło do rodziny zastępczej spokrewnionej),
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Ignatkach-Osiedle,
- 2 dzieci w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Typu Rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim,
- 6 dzieci w Domu Dziecka w Białowieży,
- 1 dziecko w Pogotowiu Opiekuńczym „Opoka” w Wasilkowie.

Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 203.815,70 zł.

Wg stanu na dzień sporządzenia sprawozdania 22 dzieci przebywa w pieczy zastępczej z obowiązkiem ponoszenia opłat, w tym:

- 18 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 2 dzieci w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Typu Rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim,
- 1 dziecko w Domu Dziecka w Białowieży,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Ignatkach-Osiedle.

Na rok 2022 plan finansowy wynosi 281.600,00 zł. Nie mamy pewności czy te środki będą wystarczające. Biorąc jednak pod uwagę ilość dzieci mogą wystąpić niedobory.

Gmina nie ma realnego wpływu na wzrost kosztów związanych ze współfinansowaniem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, musi natomiast zabezpieczyć środki na sfinansowanie zadania.

Rozdział 85513 – składka na ubezpieczenie zdrowotne (zadania zlecone):

Składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% opłacana jest pod warunkiem braku innego tytułu ubezpieczenia za osoby otrzymujące niektóre świadczenia rodzinne (tj. za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna).

W przypadku świadczeń opiekuńczych i zasiłku dla opiekuna składka odprowadzana jest od wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub od kwoty zasiłku dla opiekuna.

W roku 2021 opłacono składkę, jak niżej:

- od świadczeń pielęgnacyjnych: 773 świadczenia – 136.973,29 zł
- od specjalnego zasiłku opiekuńczego: 39 świadczeń – 2.176,20 zł
- od zasiłku dla opiekuna: 43 świadczenia – 2.399,40 zł.

Plan w tym rozdziale ogółem wyniósł 140.500,00 zł. Wykonanie księgowe wyniosło 140.492,18 zł. Zwrot na konto Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego wyniósł 7,82 zł. Dotacja nie może być przeznaczana na inny cel niż na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne. Niewykorzystana dotacja podlega zwrotowi.

Budżet na rok 2022 na realizację tego zadania wynosi 122.00,00 zł. Sukcesywnie, w terminach określonych przez Podlaski Urząd Wojewódzki, będą składane wnioski ze stwierdzonymi brakami lub nadwyżkami na realizację zadania.

W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej Ośrodek podejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi, kościołami, fundacjami i stowarzyszeniami oraz innymi instytucjami. Do instytucji współpracujących należy zaliczyć:

1. Policję, w szczególności dzielnicowych,
2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich – kuratorów sądowych zawodowych i społecznych,
3. Pedagogów i wychowawców szkół podstawowych,
4. Miejską Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Środowiskowy Dom Samopomocy,
6. Powiatowy Urząd Pracy,
7. Pracowników służby zdrowia,
8. Organizacje pozarządowe.

Współpraca z w/w instytucjami polega przede wszystkim na podejmowaniu wszelkich działań zmierzających do poprawy funkcjonowania rodziny, wymianie informacji i wskazywaniu osób wymagających pomocy.

Policja, kuratorzy zawodowi oraz społeczni dla dorosłych i nieletnich zwracają naszą uwagę na problemy występujące w poszczególnych rodzinach, uwrażliwiają na pewne niezauważalne podczas zwykłej pracy terenowej sprawy. Wnoszą wnioski o udzielenie pomocy. Często na wywiad środowiskowy pracownik socjalny udaje się wraz z kuratorem lub dzielnicowym. Naszym zadaniem jest informowanie o potrzebie objęcia dozorem kuratorskim osób, które w codziennym życiu mają kłopoty z prawem, z uzależnieniami, bądź które mają problemy wychowawczo – opiekuńcze.

Konieczne staje się podejmowanie wspólnych działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym celu pracownicy socjalni ściśle współpracują z dzielnicowymi KPP.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy dotyczy m.in.:

- wymiany informacji o sytuacji na rynku pracy i strukturze bezrobocia,
- współdziałania w zakresie ustalania liczby osób, które w pierwszej kolejności winny być kierowane do prac interwencyjnych i robót publicznych,
- współdziałania w celu eliminowania z kręgu świadczeniobiorców osób, które nie są zainteresowane podjęciem pracy,
- pomocy w znalezieniu pracy długotrwałym świadczeniobiorcom pomocy społecznej.

W przypadku pedagogów szkolnych współpraca polega na wzajemnej wymianie informacji o uczniach i ich rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Ponadto pracownicy socjalni Ośrodka podejmują współpracę z pielęgniarką środowiskową, lekarzem rodzinnym oraz pozostałymi pracownikami służby zdrowia, polegającą na zgłaszaniu niepokojących sytuacji dotyczących osób starych i próbie pomocy tym osobom. Pomoc udzielana jest w miarę posiadanych przez MOPS możliwości i środków. Wymiana informacji o ludziach starych, samotnych, schorowanych jest niezbędna przy realizacji zadań obligatoryjnych gminy (świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania tych osób), a także przy kierowaniu takich osób do domów pomocy społecznej lub do zakładu opiekuńczo – leczniczego.

Informacje z każdego z wymienionych źródeł są bardzo istotne przy przeprowadzaniu rozpoznania środowisk przez pracowników socjalnych. Rozszerzają również zakres i możliwości przyznania pomocy finansowej przez Ośrodek.

W ramach szeroko pojętej współpracy Ośrodek wziął udział w rozdysponowywaniu pomocy żywnościowej, którą otrzymywały zarówno organizacje pozarządowe, jak i związki wyznaniowe oraz Kościół Katolicki i Cerkiew Prawosławna. Udział Ośrodka w dużej mierze skupiał się na wystawianiu skierowań kwalifikujących do uzyskania pomocy żywnościowej. Druk skierowania jest sformalizowany. Zasada przy skierowaniu jest jedna: jednej rodzinie

wydawane jest wyłącznie jedno skierowanie do jednej z instytucji zajmującej się dystrybucją żywności. Do tego prowadzony jest roczny rejestr wydanych skierowań. W roku 2020 przez wybrane organizacje pozarządowe realizowany był Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie lub rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie, tj. których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1.707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.320,00 zł dla osoby w rodzinie, stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie. Program jest realizowany przez organizacje partnerskie wyłonione w drodze konkursu.

Niezależnie od stopnia zaangażowania w podejmowane działania należy zaznaczyć, że główne instytucje, z którymi podopieczni Ośrodka współpracują w rozwiązywaniu swoich spraw to:

- rodzina,
- szkoła,
- policja.

Instytucje te niezmiennie cieszą się największym zaufaniem ze strony tych osób.

Podsumowanie:

Rok 2021, podobnie jak inne lata, dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim był bardzo trudnym rokiem.

I. Sytuacja epidemiczna wprowadziła wiele zmian w organizacji Ośrodka. Zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej ograniczona została możliwość przeprowadzania wywiadów środowiskowych w miejscach zamieszkania na rzecz sporządzania kwestionariusza wywiadu w oparciu o rozmowę telefoniczną, na podstawie dostępnych Ośrodkowi danych i informacji.

Podobne rekomendacje Ministerstwo wydało w przypadku asystentów rodziny. Ich dotychczasowa aktywność w kontaktach osobistych z rodzinami w dużej mierze została zastąpiona zdalnymi środkami komunikacji. Nie oznacza to, że nie ma aktywności zawodowej obu grup pracowników. W dalszym ciągu, jeśli sytuacja tego wymaga, przy zachowaniu wszelkich środków ochrony osobistej pracownicy socjalni i asystenci rodziny

świadczą swoją pomoc w miejscu zamieszkania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

W Ośrodku zostało wprowadzonych wiele ograniczeń – przede wszystkim brak jest możliwości wejścia na obiekt każdej postronnej osobie. Sprawy są załatwiane specjalnie wyodrębnionej strefie. Obsługa wnioskodawców świadczeń rodzinnych i innych odbywa się z zachowaniem wszystkich środków ostrożności i ochrony osobistej. Większość wypłat jest realizowana na konta bankowe. Wyłączona została również możliwość korzystania z windy wewnętrznej w budynku MOPS do odwołania.

Nadmieniam, iż osobom przebywającym w kwarantannie domowej i izolacji domowej zapewniamy posiłek (pełny obiad). Jest to pomoc, o której mowa w art. 48b ustawy o pomocy społecznej (nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej). Posiłek jest zamawiany wraz z dowozem w Restauracji „PODLASIANKA”.

Mamy nadzieję, że w krótkim czasie sytuacja się ustabilizuje i stan epidemii zostanie zniesiony, a życie nas wszystkich powróci do norm wcześniej znanych.

II. Sytuacja w świadczeniach rodzinnych i w świadczeniach z funduszu alimentacyjnego jest ustabilizowana. Pracownicy realizujący te zadania również mają pewne doświadczenie. Kolejne okresy zasiłkowe i okresy świadczeniowe nie stanowią już takiego obciążenia. Ustawa o świadczeniach rodzinnych nie podlega obecnie zbyt dużym zmianom, na bieżąco śledzimy kolejne zapowiedzi zmian.

W dalszym ciągu obserwujemy napływ wniosków o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dorosłym niepełnosprawnym członkiem rodziny. Jest to wynik wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt K 38/13, który orzekł, że:

- art. 16a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 69 Konstytucji RP.
- art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w zakresie, w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Odnosząc się do skutków ww. rozstrzygnięcia dotyczącego art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu:

- orzekł o częściowej niekonstytucyjności wprowadzenia do ustawy o świadczeniach rodzinnych kryterium wieku powstania niepełnosprawności, jako przesłanki uzależniającej uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego,

- wyrok nie oznacza usunięcia tego kryterium z ustawy,
- nie stanowi również podstawy do uchylecia decyzji, które już przyznały prawo do świadczenia pielęgnacyjnego,
- nie kreuje także nowego prawa do żądania świadczenia przez opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, jeżeli niepełnosprawność ich podopiecznych powstała już po okresie dzieciństwa.

W związku z powyższym, obowiązywanie art. 17 ust. 1b ustawy o świadczenia rodzinnych, zgodnie z którym świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia (lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia), nie jest żadną interpretacją, wykładnią ani wytyczną Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tylko wynika wprost z ww. wyroku TK, powszechnie dostępnego od wielu lat m.in. na stronie internetowej TK, także dla pracowników ośrodków pomocy społecznej zajmujących się bezpośrednią realizacją ww. ustawy.

Art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w świetle jednoznacznie wskazanych przez sam Trybunał Konstytucyjny skutków ww. wyroku, niezależnie od zmiennych rozstrzygnięć organów odwoławczych, czy sądów administracyjnych (które są wiążące w danej indywidualnej sprawie, w której zostały wydane), pozostaje obowiązującym przepisem prawa.

Skutkiem wejścia w życie niniejszego wyroku nie jest ani uchylene art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, ani uchylene decyzji przyznających świadczenia, ani wykreowanie "prawa" do żądania świadczenia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, jeżeli niepełnosprawność podopiecznych nie powstała w okresie dzieciństwa. Trybunał Konstytucyjny orzekł ostatecznie o niekonstytucyjności jedynie części normy wynikającej z art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Poprawienie stanu prawnego w tym zakresie należy wyłącznie do ustawodawcy, a organ realizujący ustawę o świadczeniach rodzinnych zobowiązany jest do dosłownego realizowania art. 17 ust. 1b w/w ustawy jako pozostającego nadal obowiązującego i aktualnego przepisu prawa. Pracownicy merytoryczni regularnie uczestniczą w szkoleniach, które mają ich przygotować do jeszcze lepszego wykonywania swoich obowiązków. Niesprzyjającym czynnikiem zawsze będzie brak stabilizacji sytuacji prawnej.

III. Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jest to cały czas nowe zadanie, ale krąg osób i rodzin uprawnionych jest mocno ograniczony. Każdorazowe złożenie wniosku o jednorazowe świadczenie skutkuje wystąpieniem do Wojewody Podlaskiego o dokonanie zmian budżetowych.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji w roku 2022 nie wpłynął żaden wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia.

IV. Z nowym rokiem do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zostało skierowane do realizacji nowe zadanie – dodatek osłonowy. Dodatek osłonowy został wprowadzony w ramach tarczy antyinflacyjnej. Jego celem jest wsparcie finansowe osób o niskich dochodach i zminimalizowanie negatywnych skutków rosnących cen energii, gazu i żywności.

Dodatek osłonowy przysługuje:

- osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2.100,00 zł,
- osobie w gospodarstwie wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1.500,00 zł na osobę.

Jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przekracza wyżej wymienione wartości – kwotę wsparcia ustala się w wysokości różnicy między kwotą dodatku a kwotą, o którą został przekroczony dochód. W przypadku gdy wysokość dodatku jest niższa niż 20 zł, wsparcie finansowe nie przysługuje.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:

- przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art.30b, art. 30c, art. 30e, art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.
- dochodem są także inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych np: alimenty na rzecz dzieci, stypendia doktoranckie, dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, pomoc materialną o charakterze socjalnym (stypendia szkolne, zasiłek szkolny), świadczenie rodzicielskie.

W przypadku gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przekracza kwotę 2.100,00 zł lub 1.500,00 zł na osobę, kwotę dodatku ustala się w wysokości różnicy między kwotą dodatku osłonowego, a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny dochód.

W przypadku gdy wysokość dodatku osłonowego jest niższa niż 20,00 zł, dodatek osłonowy nie przysługuje.

Gospodarstwo domowe tworzą:

- osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe);
- osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku osłonowego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany jest wnioskodawcy, który jako pierwszy złożył taki wniosek. Na potrzeby składania wniosków o wypłatę dodatku osłonowego przyjmuje się, że jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w:

- przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wypłatę dodatku osłonowego – w przypadku wniosku złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wypłatę dodatku osłonowego – w przypadku wniosku złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

Wysokość dodatku osłonowego wynosi rocznie:

- 400,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 600,00 zł dla gospodarstwa składającego się z 2-3 osób,
- 850,00 zł dla gospodarstwa składającego się z 4-5 osób,
- 1.150,00 zł dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 6 osób.

Jeśli głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi, zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, dodatek osłonowy wynosi rocznie:

- 500,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 750,00 zł dla gospodarstwa składającego się z 2-3 osób,
- 1.062,50 zł dla gospodarstwa składającego się z 4-5 osób,
- 1.437,50 zł dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 6 osób.

Wnioski należy składać w terminie do 31 października 2022 r. Wnioskodawcy, którzy złożyli wniosek do końca stycznia, otrzymają świadczenie w dwóch ratach. Pierwsza część zostanie wypłacona w terminie do 31 marca 2022 r., druga w terminie do 2 grudnia 2022 r. Pozostali, którzy złożą wniosek w terminie od 1 lutego do 31 października, cały

dodatek otrzymają w jednej kwocie. Wnioski złożone po 31 października 2022 roku pozostawia się bez rozpatrzenia.

Przyznanie dodatku osłonowego nie wymaga wydania decyzji. Informacja o przyznaniu dodatku osłonowego będzie przekazywana na wskazany przez wnioskodawcę adres poczty elektronicznej. Odmowa przyznania dodatku osłonowego, uchylenie lub zmiana prawa do tego dodatku oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku osłonowego wymagają wydania decyzji.

V. W dniu 24.02.2022 r. wybuchł konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy. Ogromna fala Obywateli tego kraju przekroczyła granice Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym polski rząd przygotował specustawę na tę okoliczność.

Zgodnie z zapisami ustawy, obywatele Ukrainy, którzy na skutek rosyjskiej agresji opuścili swoją ojczyznę, będą mogli legalnie przebywać w Polsce przez 18 miesięcy. Dotyczy to osób, które przybyły do Polski z Ukrainy i zadeklarowały zamiar pozostania na terytorium naszego kraju. Ustawa zakłada nadanie numeru PESEL obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z wojną. Rozwiązanie to pozwoli na realizację szeregu usług publicznych na rzecz tych osób.

Przewidziano pomoc obywatelom Ukrainy udzielaną przez wojewodów i samorządy. Może ona polegać m.in. na zakwaterowaniu czy zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego. Każdy podmiot, w szczególności osoba fizyczna prowadząca gospodarstwo domowe, która zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy uciekającym przed wojną, będzie mogła otrzymać świadczenie na podstawie umowy zawartej z gminą.

Świadczenie to będzie mogło być wypłacane maksymalnie przez 60 dni, a jego wysokość została określona w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Utworzony został również Fundusz Pomocy. Środki z niego będą przeznaczone w szczególności na finansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z pomocą udzielaną obywatelom Ukrainy.

Obywatele Ukrainy, którzy uciekają przed wojną, mają również prawo do pracy na terytorium Polski. Wynika z tego dostęp do świadczeń społecznych czy dofinansowania dotyczącego obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Obywatele Ukrainy mogą także ubiegać się o jednorazowe świadczenie pieniężne na utrzymanie w wysokości 300,00 zł na osobę. Chodzi w szczególności o pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Każdy obywatel Ukrainy, legalnie przebywający w Polsce, ma zagwarantowany dostęp do publicznego systemu ochrony zdrowia na tych samych zasadach, co obywatele Polscy. Wprowadzone zostały rozwiązania, które pozwalają także na zapewnienie kształcenia i

wychowania dzieciom lub uczniom będącym obywatelami Ukrainy objętymi przepisami ustawy.

Nowe rozwiązania obowiązują, co do zasady, z mocą wsteczną od 24 lutego 2022 r. VI. Jak wynika z obserwacji i analiz – po raz kolejny nakłady budżetu na realizację zadań pomocy społecznej w naszej opinii wystarczyły na pokrycie potrzeb mieszkańców.

Obecnie najważniejszym problemem Bielska Podlaskiego jest długotrwała lub ciężka choroba. 472 rodziny otrzymały świadczenia z pomocy społecznej z tego powodu. Liczba rodzin objętych świadczeniami z powodu niepełnosprawności to 366. Z powodu ubóstwa (rozumianego jako dochód nieprzekraczający kryteriów ustawowych w pomocy społecznej) pomoc otrzymało 307 rodzin. W dalszym ciągu sytuację osób i rodzin pogarszają wysokie wydatki na leczenie i zakup leków. Świadczenia emerytalno – rentowe są na niskim lub bardzo niskim poziomie. Po uwzględnieniu gwałtownie rosnących kosztów utrzymania (czynsz, energia elektryczna, woda, żywność, gaz) okazuje się w wielu rodzinach, że na inne cele po prostu brakuje środków. W przeważającej części przyznawane zasiłki z pomocy społecznej mają charakter dofinansowania na ten cel. Należy jednak pamiętać, iż świadczenia z pomocy społecznej mają charakter wsparcia, nie mogą więc stanowić stałego źródła dochodu.

Nastąpił dość istotny spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki z powodu bezrobocia – 261 w roku 2021. Sytuacja ta jednak nie dotyczy osób długotrwale bezrobotnych, którzy wykazują zniechęcenie w zakresie poszukiwania pracy, często również dużą roszczeniowość. Często są to osoby z wykształceniem podstawowym lub/i zasadniczym zawodowym po 40 roku życia, które nie widzą możliwości przekwalifikowania się, nie chcą poddać się aktywizacji zawodowej, zaś wszelkie szkolenia i programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego nie cieszą się już szczególnym zainteresowaniem z ich strony. Również pracownicy socjalni mają duże trudności z ponowną ich aktywizacją społeczną.

Po raz kolejny należy zauważyć, iż wiele osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy nie jest zainteresowanych pracą. Potrzebują oni statusu bezrobotnego, by mieć prawo do różnych świadczeń (głównie do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych). Również dotyczy to świadczeń z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, stypendium szkolnego.

VII. Problemem w dalszym ciągu jest bezdomność. W 2021 roku pięciu rodzinom udzielono pomocy z powodu bezdomności. Środowiska osób bezdomnych to głównie patologie (alkoholizm, bezrobocie, niekiedy przestępczość). Bardzo trudno się z nimi pracuje, odmawiają udzielenia odpowiedzi na temat miejsca pobytu. W naszym mieście nie widać bezdomnych śpiących na ławkach, na klatkach schodowych czy w kanałach ciepłowniczych,

o których donoszą media ogólnopolskie. Należy zatem przypuszczać, że wszyscy bezdomni mają jakieś schronienie. W zakresie osób bezdomnych systematycznie wymieniane są informacje z Komendą Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim w celu wspólnego podejmowania działań prewencyjnych.

Przyznając pomoc osobom bezdomnym (a jest to kategoria świadczeniobiorców pomocy społecznej, która najszybciej podlega zmarginalizowaniu w każdym aspekcie) naszym celem jest takie postępowanie, aby wykluczyć marnotrawienia środków. Najczęściej kwoty zasiłków są przekazywane do sklepów spożywczych, gdzie podopieczni mogą w ramach tej kwoty otrzymywać artykuły żywnościowe, higieniczne. Do tych placówek został przekazany bezwzględny zakaz wydawania tym osobom alkoholu oraz papierosów.

Inną formą, z której korzystają bezdomni są posiłki. Przez 5 dni w tygodniu mają zapewniony jeden gorący posiłek dziennie.

VIII. W roku 2022 będziemy realizować program „Posiłek w szkole i w domu”. Ten program w niniejszej informacji już został opisany. Doświadczenie posiadane w zakresie dożywiania Ośrodek już posiada, zatem nie powinno być większych problemów z realizacją tego zadania.

IX. Zadanie wynikające z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej jest coraz trudniejsze pod względem finansowym dla gmin. Konieczność przeznaczania środków (zwiększających się przez kolejne 3 lata do poziomu 50%) na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej oznacza znalezienie tych środków lub przesunięcie z innych zadań. Zadanie to zostało już opisane w niniejszej informacji, dodatkowo przedłożone zostało również Sprawozdanie z realizacji w roku 2021 zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2021 – 2023. Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 odbywać się ze środków budżetu miasta Bielsk Podlaski i dotacji pochodzących ze środków budżetu państwa oraz innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych. Zadania Programu będą wdrażane i realizowane etapowo zgodnie z możliwościami finansowym miasta Bielsk Podlaski. Najtrudniejsze do oszacowania są środki, które muszą zostać przeznaczone na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

X. Po raz kolejny zwracamy uwagę na osoby stare, chore wymagające zapewnienia całodobowej opieki i pielęgnacji. Z każdym rokiem obserwujemy zwiększającą się ilość osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej. Z drugiej strony zauważalny jest wzrost nakładów na sfinansowanie opłat za pobyt mieszkańców miasta w dps. Dalsze powiększanie się obu wskaźników może doprowadzić do sytuacji, w której środki na wypłaty świadczeń pieniężnych będą musiały być przesuwane na opłaty za mieszkańców w dps lub

miasto będzie musiało systematycznie zwiększać nakłady na ten cel. Jedyne w powiecie bielskim dom pomocy społecznej znajduje się w Brańsku. Cieszy się nadal dużym zainteresowaniem. Należy przypomnieć, iż mieszkańiec domu na opłacenie pobytu w domu maksymalnie przeznaczyć może 70% swoich świadczeń (głównie są to renty, emerytury, zasiłek stały). Resztą opłaty obciążana jest gmina, która skierowała mieszkańca. Wzrost ilości skierowanych i umieszczonych w dps powoduje znaczące obciążenia dla budżetu miasta. Ograniczanie liczby osób kierowanych do dps nie jest możliwe – nie ma ku temu wystarczających podstaw prawnych.

W powyższej informacji przedstawione zostały przyrosty średnich miesięcznych kosztów utrzymania w dps. Bez wątplenia wpływ na to wywiera sytuacja epidemiczna, a obecnie również związana z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy i sankcjami gospodarczymi i ekonomicznymi nałożonymi przez większość krajów na Rosję.

Po raz kolejny szczególną uwagę pragniemy zwrócić na osoby uczęszczające do Środowiskowego Domu Samopomocy. Dom nie jest placówką całodobową, zaś domownicy są osobami z zaburzeniami psychicznymi. Sprawą niedalekiej przyszłości wydaje się zapewnienie obecnym domownikom całodobowej opieki i pielęgnacji, której rodzina nie będzie w stanie zapewnić w wielu przypadkach. Te osoby wymagać będą skierowania do całodobowych placówek specjalistycznych, a więc również dps. Jest to problem, nad którym już teraz należy się pochylić.

W roku 2022 będziemy realizować program „Opieka 75+”, o którym informacje zostały przedstawione w niniejszym opracowaniu. Na pewno jest to wsparcie finansowe umożliwiające świadczenie usług opiekuńczych dla osób powyżej 75 roku życia.

XI. Rok 2021 będzie trudny również pod kątem zmian prawa w zakresie pomocy społecznej i innych ustaw, które MOPS realizuje. Zarówno ustawa o pomocy społecznej, jak i ustawa o świadczeniach rodzinnych, inne akty prawne podlegają i będą podlegać wielu nowelizacjom, za którymi staramy się nadążyć. Pracownicy na bieżąco będą szkoleni w tym temacie i wielu innych niezbędnych do prawidłowego działania.

Na koniec należy podkreślić, że na większość nowych zadań kadra Ośrodka jest otwarta i przygotowana, aby zmierzyć się z każdym nowym wyzwaniem.

Bielsk Podlaski, 29.03.2022 r.

Opracowała: Anna Niewińska

DYREKTOR

Anatol Wasiluk